

Protokół

9. posiedzenia, 5. sesyi, VII. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 10. kwietnia 1900 roku.

Początek o godzinie 10 minut 35 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Modest Karatnicki, Stanisław Niezabitowski, Andrzej Potocki, Mieczysław Urbański.

Obecnych posłów 119.

Ze strony Rządu: c. k. Rada Dworu Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół siódmego posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół ósmego posiedzenia złożony jest w biurze sejmowem do przejrzania.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski odczytuje spis petycyj wniesionych po dzień 10. kwietnia 1900 roku, które przydzielono odnośnym komisjom a mianowicie:

Komisji budżetowej Ls.: 1482, 1490, 1491, 1492, 1496, 1499, 1500, 1507, 1508, 1509, 1511, 1515, 1520, 1604, 1605, 1616.

Komisji petycyjnej Ls.: 1483, 1487, 1502.

Komisji gospodarstwa krajowego Ls.: 1484, 1606.

Komisji kolejowej Ls.: 1485, 1506.

Komisji szkolnej Ls.: 1486, 1488, 1498, 1503, 1504, 1510, 1512, 1513, 1516, 1517, 1600.

Wydziałowi krajowemu Ls.: 1489.

Komisji przemysłowej Ls.: 1493, 1495, 1518,

Komisji administracyjnej Ls.: 1494, 1497, 1514.

Komisji dla reformy wyborczej Ls.: 1501.

Komisji gminnej Ls.: 1505, 1601, 1602, 1603.

Komisji dla reformy agrarnej Ls.: 1519, 1521—1587.

Komisji drogowej Ls.: 1607, 1608.

Po odczytaniu petycji Ls. 1495 Chrześcijańskiego Towarzystwa tkaczy w Andrychowie, o subwencyę lub bezprocentową pożyczkę, przemawia p. Styła, popierając tę petycyę.

Po odczytaniu petycji Ls. 1507 Orlika Kazimierza, b. gajowego szkoły rolniczej

w Czernichowie, o dożywotnie zaopatrzenie, udziela Marszałek głosu p. Wójcikowi, który tego zażądał.

P. Wójcik nieobecny.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania spisu dalszych petycyj.

Po odczytaniu petycji Ls. 1514 gmlny okręgu sądowego leżajskiego, powiatu łańcuckiego, o utworzenie starostwa w Leżajsku, przemawia p. Żardecki, popierając tę petycję.

Po odczytaniu petycji Ls. 1601 Wydziału powiatowego w Dąbrowie, popierającego petycję gmin Żabna i Szczucina, o zaliczenie ich do urzędu gmin objętych ustawą krajową z 3. lipca 1896, przemawia p. Bojko, popierając tę petycję.

Sekretarz p. Urbański odczytuje spis dalszych petycyj, wniesionych po dzień 10. kwietnia 1900, które przydzielono odnośnym komisjom, jak wyżej.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego, w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 60.000 koron.

Sprawozdawca członek Wydziału krajowego p. Vayhinger, uwolniony od czytania sprawozdania, wnosi, by do tej sprawy zastosować skrócone postępowanie w myśl §. 50 regulaminu, a mianowicie, by bez odsyłania tego sprawozdania do komisji, przystąpić odrazu do drugiego czytania powyższego przedłożenia Wydziału krajowego.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek p. Vayhingera.

Marszałek wzywa p. sprawozdawcę do odczytania projektu ustawy.

Sprawozdawca p. Vayhinger, czyta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić dołączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Wieliczce na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 60.000 koron.

Żgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Wieliczce zezwala się w myśl §. 24. ust. o Repr. pow. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 60.000 koron.

Art. II.

Pożyczkę tę ma Reprezentacya powiatowa użyć na pomoc dla ludności swego powiatu dotkniętej klęską powodzi, tudzież na roboty drogowe w okolicach nawiedzonych tą klęską w rzeczonym powiecie.

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. IV.!

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Wieliczce zezwala się w myśl §. 24. ust. o Repr. pow. na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 60.000 koron.

Izba bez rozprawy uchwała Art. I. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. II.

Pożyczkę tę ma Reprezentacya powiatowa użyć na pomoc dla ludności swego powiatu, dotkniętej klęską powodzi, tudzież na roboty drogowe w okolicach nawiedzonych tą klęską w rzeczonym powiecie.

Izba uchwała bez rozprawy Art. II. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. III.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Izba bez rozprawy uchwała Art. III. zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Sprawozdawca czyta:

Art. IV.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Izba uchwała bez rozprawy Art. IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacyi powiatowej w Wieliczce na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 60.000 kor.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

Izba bez rozprawy uchwała tytuł i wstęp ustawy zgodnie z wnioskiem Wydziału krajowego.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku posła Milana w sprawie ulg dla rezerwistów i landwerzystów.

Przemawia p. Milan, uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi przekazanie tego wniosku Komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozprawy nad sprawozdaniem komisji szkolnej o stanie szkół ludowych i seminariów nauczycielskich w r. 1898/99.

Przemawia p. Bobrzyński.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Soleski.

Podczas przemówienia p. Soleskiego obejmuje przewodnictwo zastępca marszałka ks. Biskup Czechowicz.

Przemawia p. sprawozdawca.

Podczas przemówienia p. sprawozdawcy obejmuje przewodnictwo p. Marszałek.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy punkt I i II wniosku komisji.

Sprawozdawca czyta punkt III wniosku komisji,

Marszałek udziela głosu dla sprostowania faktu p. Michałowskiemu Emilowi.

Przemawia p. Michałowski Emil dla sprostowania faktu.

Marszałek udziela głosu dla sprostowania faktu p. Okuniewskiemu.

P. Okuniewski nieobecny.

Marszałek oznajmia, iż p. Okuniewski stracił głos i udziela go dla sprostowania faktu p. Średniawskiemu.

Przemawia p. Średniawski dla sprostowania faktu, i wnosi poprawkę do III ustępu wniosku Komisji, aby w punkcie tym skreślić słowo „zwłaszcza“, a dodać słowa na końcu „a następnie, żeby rozmieszczał w mniejszych mistach kraju“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca, godząc się na poprawkę p. Średniawskiego.

Izba uchwała punkt III wniosku Komisji w stylizacyi p. Średniawskiego, na

którą p. sprawozdawca się zgodził, w następującej osnowie:

III. Sejm wzywa c. k. Rząd do założenia w najkrótszym czasie dalszych seminariów nauczycielskich w pierwszym rzędzie w Białej, następnie, żeby rozmieszczał w mniejszych miastach kraju.

P. Stojałowski prosi o głos dla sprostowania faktu.

Marszałek oznajmia, iż obecnie nie może udzielić głosu dla sprostowania faktu.

Marszałek odczytuje poprawkę p. Okuniewskiego, złożoną na poprzednim posiedzeniu z dnia 9. kwietnia 1900.

Izba popiera poprawkę p. Okuniewskiego.

Przemawia p. Okuniewski.

Przemawia p. Stojałowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Przemawia pod względem formalnym p. Okuniewski i cofa w postawionej przez siebie rezolucyi słowo „i izraelickiej“, a słowo „trzech“ zmienia na słowo „dwóch“.

Marszałek poddaje pod uchwałę Izby zmienioną rezolucyę p. Okuniewskiego, którą odczytuje, a która opiewa:

Wzywa się Radę szkolną krajową, ażeby w swoich wykazach statystycznych, zaprowadziła rubryki stałe, wykazujące przynajmniej w każdym okręgu szkolnym, ilość dzieci faktycznie uczęszczających do szkoły, w stosunku do ilości dzieci obowiązanych do szkoły, osobno wedle narodowości polskiej, ruskiej, tudzież wykazujące, ile szkół więcejklasowych każdej z dwóch powyższych narodowości i ilość sił nauczycielskich zajętych w tych szkołach.

Izba odrzuca rezolucyę p. Okuniewskiego.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Milana, postawioną na poprzednim posiedzeniu, a która opiewa:

„Sejm wzywa c. k. Rząd i c. k. Radę szkolną krajową: ażeby nauka dopełniająca w szkołach ludowych wiejskich, ściśle i energicznie dopilnowaną była, szczególnie w czasie zimowym“.

Izba popiera tę rezolucyę p. Milana.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucyą przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wspomnianą rezolucyę p. Milana.

Marszałek odczytuje drugą rezolucyę p. Milana która brzmi:

Sejm wzywa c. k. Radę szkolną krajową, ażeby dopomogła radzie szkolnej okręgowej w powiecie Sanockim, do obsadzenia 22 posad szkół nieczynnych, siłą nauczycielską.

Izba popiera tę rezolucyę,

Przemawia p. Bobrzyński.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucyą przemawia p. sprawozdawca.

Izba odrzuca powyższą rezolucyę drugą p. Milana.

Marszałek odczytuje wniosek p. Wójcika, złożony na poprzednim posiedzeniu, który opiewa:

„Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z Radą szkolną krajową poczynił kroki w tym kierunku, aby szkoła polska w Białej przeszła w najbliższym czasie na etat krajowy“.

Izba popiera ten wniosek.

Przemawia p. Stojałowski.

Przemawia p. Pilat i wnosi na odsłanie wniosku p. Wójcika do Komisji szkolnej z wezwaniem, by na obecnej sesji przedłożyła w tym przedmiocie swe sprawozdanie.

Izba popiera wniosek p. Pilata.

Po zamknięciu rozprawy ogólnej nad tą rezolucyą, p. sprawozdawca oznajmia, iż zgadza się na wniosek p. Pilata.

Izba uchwała wniosek p. Pilata.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji budżetowej o preliminarzu funduszu szkolnego krajowego na rok 1900.

Sprawozdawca p. p. Kozłowski, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, prostuje omyłkę druku a mianowicie na stronie 7 sprawozdania w trzecim ustępie zamiast słów „ponieważ Rada szkolna krajowa“ ma być „pomimo Rada szkolna krajowa“, następnie odczytuje wniosek komisji, a mianowicie:

Komisya wnosi:

I. W y d a t k i.

	Zwycz. koron.	Nadzwycz.
Rubryka I. Pozycya 1—7. Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych	7,857.000	—
Rubryka II. Pozycya 8—11. Remuneracye, zapomogi, zasiłki dla kursów wakacyjnych oraz remuneracye za roboty ręczne	102.200	—
Rubryka III. Pozycya 12. Koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względów służbowych	10.000	—
Rubryka IV. Pozycya 13—16. Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	91.220	6.800
Rubryka V. Pozycya 17. Zasiłki do funduszów szkolnych miejscowych na budowę szkół	200.000	—
Rubryka VI. Pozycya 18—21. Na zasiłki dla funduszów szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzymanie budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, oraz koszta nadzoru funduszów szkolnych miejscowych	191.018	640
Rubryka VII. Pozycya 22. Na przybory naukowe (ze slōjdem)	36.920	—
Rubryka VIII. Pozycya 23. Na biblioteki okręgowe	10.000	—
Rubryka IX. Pozycya 24. Na konferencye okręgowe	68.000	—
Rubryka X. Pozycya 25. Na stypendya dla uczniów i uczenie Seminarjów nauczycielskich	200.000	—
Rubryka XI. Pozycya 26. Rozmaite wydatki	23.600	—
Rubryka XII. Pozycya 27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye	—	44.136
Suma wydatków	8,789.958	51.576
Ogółem	8,841.534	

II. D o c h o d y.		Zwycz.	Nadzwycz.
		koron	
Rubryka I. Pozycya 1—7. Odsetki od kapitałów		68.320	—
Rubryka II. Pozycya 8—16. Dochody z dóbr, realności i innych praw		43.534	—
Rubryka III. Pozycya 17—27. Dodatki		2,730.704	—
Rubryka IV. Poz. 28. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych		5.670	—
Rubryka V. Pozycya 29. Zapisy i darowizny		—	—
Rubryka VI. Pozycya 30. Taksy od spadków		70.000	—
Rubryka VII. Pozycya 31. Rozmaite wpływy		—	—
Rubryka VIII. Pozycya 32. Dodatek z c. k. Skarbu państwa		109.886	—
Rubryka IX. Pozycya 33. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych		7.120	—
	Suma dochodów	3,035.234	—
	Z porównania z sumą wydatków	8,789.958	51.576
	okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego	5,754.724	51.576
	<u>Razem</u>	<u>5,806.300</u>	—

II. Wysoki Sejm raczy zezwolić na wstawienie niedoboru 5,806.300 koron, do Rubryki VII. pozycya 68 funduszu krajowego.

(Rezolucya:)

„Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do podwyższenia subwencji na stypendya dla kandydatów szkół ludowych“.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca p. Kozłowski czyta:

I. W y d a t k i.

Rubryka I. pozycya 1—7. Płace, remuneracye za udzielanie nauki religii, dodatki pięcioletnie, wynagrodzenia za godziny nadobowiązkowe i na zastępstwo nauczycieli urlopowanych 7,857.000 kor. zwycz

Izba bez rozprawy uchwala rubrykę I. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka II. Pozycya 8—11. Remuneracye, zapomogi, zasiłki dla kursów wakacyjnych oraz remuneracye za roboty ręczne 102.200 kor. zwycz.

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę II. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka III. Pozycya 12. Koszta podróży i diety nauczycieli przeniesionych ze względu służbowych 10.000 kor. zwycz.

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę III. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka IV. Pozycya 13—16. Dodatek do funduszu emerytalnego, interkalarya, emerytury dla tracących posady i dary z łaski	Zwycz.	Nadzwycz.
	koron	
	91.220	6.800

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę IV. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka V. Pozycya 17. Zasiłki do funduszków szkolnych miejscowych na budowę szkół 200.000 kor. zwycz.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę V. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VI. Pozycya 18—21. Na zasiłki dla funduszków szkolnych miejscowych na utrzymanie szkół, utrzym. budynku szkolnego w Tarnowie, mniejsze potrzeby szkolne i urzędowe, oraz koszta nadzoru funduszków szkolnych miejscowych	Zwycz.	Nadzwycz.
	koron	
	191.018	640

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę VI. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VII. Pozycya 22. Na przybory naukowe (ze słojdem) 36.920 kor. zwycz.

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę VII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VIII. Pozycya 23. Na biblioteki okręgowe 10.000 kor. zwycz.

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę VIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka IX. Pozycya 24. Na konferencye okręgowe 68.000 kor. zwycz.

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę IX. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka X. Pozycya 25. Na stypendya dla uczniów i uczniów Seminarjów nauczycielskich 200.000 kor. zwycz.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę X. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XI. Pozycya 26. Rozmaite wydatki . . . 23.600 kor. zwycz.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę XI, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka XII. Pozycya 27. Zasiłki dla szkół utrzymywanych przez korporacye 44.136 kor. nadzw.

Suma wydatków zwycz. 8,789.958 nadzwycz. . 51.576 kor.

Ogółem 8,841.534 kor.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę XII, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

II. D o c h o d y.

Rubryka I. Pozycya 1—7. Odsetki od kapitałów . . . 68.320 kor. zwycz.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę I, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka II. Pozycya 8—16. Dochody z dóbr, realności i innych praw 43.534 kor. zwycz.

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę II, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka III. Pozycya 17—27. Dodatki 2,730.704 kor. zwycz.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę III, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka IV. Pozycya 28. Zysk ze sprzedaży książek szkolnych. 5.670 kor. zwycz.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę IV, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka V. Pozycya 29. Zapisy i darowizny . . . , — —

Rubryka VI. Pozycya 30. Taksy od spadków 70.000 kor. zwycz.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę VI, zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VII. Pozycya 31. Rozmaite wpływy. — —

Sprawozdawca czyta:

Rubryka VIII. Pozycya 32. Dodatek z c. k. Skarbu państwa. 109.886 kor. zwycz.

Izba uchwała bez rozprawy rubrykę VIII. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

Rubryka IX. Pozycya 33. Zwroty zaliczek udzielonych gminom na budynki szkolne z lat dawniejszych 7.120 kor. zwycz.

Izba bez rozprawy uchwała rubrykę IX. zgodnie z wnioskiem komisji.

Sprawozdawca czyta :

	Zwycz.	Nadzwycz.
	koron	
Suma dochodów	3,035.234	—
Z porównania z sumą wydatków	<u>8,789.958</u>	<u>51.576</u>
Okazuje się niedobór do pokrycia z funduszu krajowego	<u>5,754.724</u>	<u>51.576</u>
Razem	5,806.300	—

II. Wysoki Sejm raczy zezwolić na wstawienie niedoboru do rubryki VII. poz. 68 funduszu krajowego, 5,806.300

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

„Sejm wzywa ponownie c. k. Rząd do podwyższenia subwencji na stypendya dla kandydatów szkół ludowych.

Izba bez rozprawy uchwała powyższą rezolucyę komisji.

Następuje :

Sprawozdanie (ustne) Komisji budżetowej o petycyach w sprawie pogorzeli w Kolbuszowej.

Sprawozdawca p. Scipio odczytuje sprawozdanie Komisji zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić :

Przyjmuje się do wydatków funduszu krajowego na lat dziesięć po koron trzy tysiące rocznie i wstawia się pierwszą ratę K 2000 (dwa tysiące) do rubryki XVII. budżetu na rok 1900, a to do rozporządzalności Wydziału krajowego, na opłatę procentów od pożyczki zaciągnąć się mającej przez gminę Kolbuszowa dla niesienia pomocy dotkniętym pożarem miasta z dnia 20. marca 1900.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Następuje :

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Horodence koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Niezwiska-Obertyn-Kamionki.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, w zastępstwie p. Chamca, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Horodence koncesyi do pobierania opłat mytnicznych na drodze powiatowej Niezwiska-Obertyn-Kamionki.

„ Art. I.

Radzie powiatowej w Horodence nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Niezwiska-Obertyn-Ka-

mionki, pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14. i 35. ust. 3 ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta drogowego i mostowego pobierać należy przy jednej rogatce według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 4 (cztery) h. ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 2 (dwa) h. ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 1 (jeden) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub więzionego wozem, nie opłaca się żadnej należności.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejeze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego o udzieleniu Radzie powiatowej w Nowym Targu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Nowy Targ-Suchahora w Czarnym Dunajcu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, w zastępstwie p. Chamca, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone projektem następującej uchwały :

U c h w a ł a

o udzieleniu Radzie powiatowej w Nowym Targu koncesyi do pobierania opłat mytniczych na drodze powiatowej Nowy Targ-Suchahora w Czarnym Dunajcu.

Art. I.

Radzie powiatowej w Nowym Targu nadaje się na lat pięć od wejścia w wykonanie tej uchwały, prawo do pobierania myta na drodze powiatowej Nowy Targ-Suchahora w Czarnym Dunajcu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego kosztem funduszu powiatowego w dobrym stanie, z zastrzeżeniem zastosowania postanowień zawartych w §§. 14 i 35 ust. 3. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. u. kr. Nr. 43.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru :

a) od każdej sztuki bydła pociągowego w zaprzęgu 12 (dwanaście) h ;

b) od każdej sztuki bydła pociągowego nie w zaprzęgu, od bydła pędzonego ciężkiego i koni wierzchowych 6 (sześć) h. ;

c) od każdej sztuki bydła pędzonego drobnego 3 (trzy) h.

Konie, woły, krowy, muły, osły, należą do bydła ciężkiego, zaś cieleta, źrebięta, owce, kozy i świnię do drobnego.

Od bydła niesionego lub wiezionego wozem, nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejsze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w sprawie udzielenia gminie w Mizuniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od dwóch mostów na rzece Mizuńce w Mizuniu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński, w zastępstwie p. Chamca, odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej uchwały:

U c h w a ł a

o udzieleniu gminie w Mizuniu koncesyi do pobierania opłat mytniczych od dwóch mostów na rzece Mizuńce w Mizuniu.

Art. I.

Na przeciąg lat pięciu od wejścia w wykonanie tej uchwały nadaje się gminie w Mizuniu prawo do pobierania myta od

dwóch mostów na rzece Mizuńce w Mizuniu pod warunkiem utrzymywania przedmiotu omyconego własnym kosztem w dobrym stanie z zastrzeżeniem, że analogicznie do postanowień zawartych w §. 38 ust. 12. ustawy drogowej z dnia 5. lipca 1897. Dz. ust. kraj. Nr. 43., w razie niedopełnienia powyższego warunku, uprawniony będzie Wydział powiatowy do objęcia, za zgodą politycznej władzy powiatowej, przedmiotu omyconego w bezpośredni zarząd własny na koszt i niebezpieczeństwo gminy w Mizuniu.

Art. II.

Opłatę myta pobierać należy według następującego wymiaru:

1. Przy każdym wozie od jednego bydłęcia zaprzęzonego 4 (cztery) h.

2. Od bydłał przepędzanych:

a) od każdego konia, dorosłego bydłęcia rogatego, osła, muła 4 (cztery) h.;

b) od pięciu świń albo cieląt 2 (dwa) h.;

c) od dziesięciu owiec 2 (dwa) h.

Od bydła niesionego, lub wiezionego wozem nie opłaca się żadnej należitości.

Zwierzęta, które ssą i przy matkach idą, są wolne od wszelkiej opłaty mytniczej.

Art. III.

Przy poborze myta mają być zachowane ogólne przepisy o uwolnieniu od opłaty mytniczej i o znizeniu tejsze.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej uchwały *en bloc*.

Izba uchwała przyjęcie powyższej uchwały *en bloc*, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt uchwały *en bloc*.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czy-

tania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt uchwały w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Propozycya Wydziału krajowego do uzupełniającego wyboru 6 członków i tyluż zastępców członków Komisji apelacyjnej w sprawach podatku osobisto-dochodowego.

Propozycya Wydziału krajowego do uzupełniającego wyboru 6 członków i 5 zastępców członków komisji dla powszechnego podatku zarobkowego.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje powyższe propozycje Wydziału krajowego.

Marszałek oznajmia, iż na życzenie kilku posłów umieści wybór sam na najbliższem posiedzeniu.

Następuje:

Sprawozdanie komisji bankowej o działalności Wydziału krajowego przy wykonywaniu patronatu spółek oszczędności i pożyczek w r. 1899.

Sprawozdawca p. Skałkowski, uwolniony na wniosek p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1) Sprawozdanie o działalności Wydziału krajowego w sprawie zakładania spółek oszczędności i pożyczek w r. 1899. przyjmuje się z uznaniem do wiadomości.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu przeprowadzić rokowania z c. k. Rządem celem wyjednania wydatnego zasiłku ze Skarbu państwa na koszt zakładania spółek oszczędności i pożyczek, tudzież kontrolowania ich działalności.

3) do dyspozycji Wydziału krajowego wstawia się w rubr. XV. p. 283., wydatków budżetu krajowego na rok 1900 kwotę 43.400 koron na koszt utrzymania biura patronatu spółek oszczędności i pożyczek, na urządzenie praktycznych kursów dla ich

funkcjonariuszy, tudzież na koszt zakładania i lustracji spółek.

4) Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby udzielając spółkom pożyczki z funduszu na ten cel utworzonego, żądał zeznania skryptu dłużnego w formie aktu notaryalnego.

Przemawia p. Sękowski i wnosi następującą rezolucję:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu:

„Aby celem zaprowadzenia ścisłej kontroli nad prawidłowem działaniem kas pożyczkowych gminnych użył wszelkich środków, aby reprezentacje powiatowe do dalszego energicznego zajęcia się temi instytucjami kredytowemi zachęcić, i żądał periodycznych, stałych sprawozdań o postępie ich działalności w tym kierunku“.

Przemawia p. Wachnianin.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej i uchwała bez rozprawy 1, 2, 3, 4 wnioski komisji, głosując nad każdym z tych wniosków oddzielnie.

Izba popiera rezolucję p. Sękowskiego, którą Marszałek odczytuje.

Po zamknięciu rozprawy nad tą rezolucją oświadcza p. sprawozdawca że się na nią godzi, a Izba uchwała powyższą rezolucję, głosując nad nią oddzielnie.

Marszałek oznajmia, iż ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarzy do odczytania złożonego wniosku i interpelacji.

Sekretarz p. Karatnicki czyta:

I n t e r p e l a c y a .

Posła Milana i towarzyszy do Wysokiego Wydziału krajowego w sprawie budowy drogi z Kątów do Desznicy powiat Jasło.

Za przykład, w jaki karygodny sposób marnowane bywają t. zw. fundusze zapo-

mogowe, dla głodnych przeznaczone, niechaj posłuży następujący wypadek.

Rzekomo, aby przyjść z pomocą ludności dotkniętej klęskami elementarnymi w górzystej części powiatu Jasielskiego, postanawiono w r. 1898. budowę drogi z Kątów do Desznicy, długość około 14 klm. Przedsiębiorstwo prowadził Wydział powiatowy w Jasle, pod kierownictwem inżyniera powiatowego Lipczyńskiego, a rachunki i sprawozdanie z budowy przedkładane były c. k. Starostwu w Jasle.

Jak się z tego kierownictwa wywiązał p. Lipczyński, okazuje się z tego: za budynki gospodarcze przy plebanii w Desznicy zapłaciło przedsiębiorstwo 1.200 zł. ks. Jodoszowi, aby je przeniósł na inne miejsce, aczkolwiek nowe takie budynki ofiarował się inny przedsiębiorca postawić za 700 zł. Za meter ziemnych robót płacił p. Lipczyński przedsiębiorcy po 50 ct., chociaż z innej strony ofiarowano się wykonać tę pracę po 25 ct. Za sążeń kwadratowy kamienia płacił Lipczyński względnie Wydział powiatowy przedsiębiorcy po 14 zł., aczkolwiek ofiarowano ten sam kamień po 5 zł. O budowie mostków, podmurowaniach i t. p. tyle można powiedzieć, że się wszystkie rozsypały i zawaliły, zanim jeszcze drogę do użytku publicznego otwarto, a to z tej przyczyny, że zaledwie trzecią część tego cementu użyto, jaki w kosztorysie podano i który w rachunkach figuruje. Zamiast na cemencie murowano mosty na błocie i licho przygotowanym piasku. — Rezultat całego przedsiębiorstwa, że wybudowano w r. 1898 i 1899 — 2.700 metrów drogi, kosztem około 8.000 zł. ale i tę przestrzeń wybudowaną zamknięto już z powodu zawalenia się mostów i usunięcia nasypów.

Sprawę tę podano do publicznej wiadomości na zgromadzeniu Indowem w Jasle po imieniu wskazano uczestników tego karygodnego marnotrawstwa, którzy też wcale nawet bronić się nie usiłowali. Ale na tem się skończyło. Ani c. k. Komisarz starostwa, obecny na owem zgromadzeniu nie zara-

dził nic, ani Wydział powiatowy nie pociągnął winnych do odpowiedzialności, ani wreszcie c. k. Prokuratora państwa w Jasle, choć była o tem powiadomiona, nie uznała za stosowne wkroczyć, aż dopiero, gdy sprawa stała się zanadto głośną. Pomimo to jednak p. Lipczyński dalej urzęduje i nic o tem nie słychać, aby Wysoki Wydział krajowy jako wspólnie z c. k. Rządem przyczyniający się do tej budowy z funduszków publicznych „głodowych“ zarządził środki zaradcze przeciwko temu trwonieniu funduszków publicznych.

Wobec tego podpisani zapytują Wysoki Wydział krajowy:

a) czy wiadomą mu jest ta sprawa;

b) co zarządził względnie zarządzić zamysła, aby lekkomyślnie roztrwonione fundusze zostały zwrócone;

c) w jaki sposób na przyszłość ochroni ludność powiatu jasielskiego przed taką gospodarką Wydziału powiatowego w Jasle.

Lwów dnia 9. kwietnia 1900.

Interpelant:

Milan

Styła, Wójcik, Krempa, Bojko, Bernadzikowski, Szwed, Winniczuk, Kramarczyk, Średniawski, Potoczek, Okuniewski, Klemensiewicz, Warzecha, Niebyłowiec.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego.

Ludność gmin położonych wokoło puszczy Niepołomickiej, a nawet i z dalszych stron z krakowskiego powiatu, zmuszona do zakupu drzewa w lasach puszczy Niepołomickiej, bo gdzieindziej w pobliżu lasów niema, skarży się na niewłaściwe postępowanie c. k. zarządu lasów, które naraża ją na przeróżne szkany, straty czasu i pieniędzy i t. p. Zarząd ów sprzedaje drzewo, jak nawet podpisanemu wiadomo, n. p.: Zygmuntowi Samuelowi

Srulowi Samuelowi, Izraelowi Rottersmanowi, Süsse Hollenderowi, Mendlowi Löfelholzowi i innym, a ci dopiero raczą co gorsze drzewo po wygórowanej cenie sprzedawać ludności.

Stwierdzono, że żydzi owi zakupują sąg drzewa po 9 zł., a odsprzedają ludności, i to tylko co gorsze, po 12 zł. za sąg.

Spółce miejscowych chrześcian, którzy stawali do licytacji i chcieli zakupić większą partję lasu, aby nie być na łasce żydów, zarząd lasowy nie wydzierżawił nic, pomimo, że ceny wyższe ofiarowali i wszelką gwarancję na dotrzymanie warunków dawali. Tak jest z drzewem opałowym, tak samo z budulcowem.

Nie do uwierzenia, a jednak prawdziwe, że mieszkańcy w najbliższem sąsiedztwie tych lasów rządowych nie mogą lepszego drzewa na budowę otrzymać, jak tylko wybiórki najlichsze.

Gdy nawet podpisany pewnego razu w r. 1899. chciał kupić drzewa sosnowego, to zarządca lasów w Niepołomicach Nawratil oświadczył, że takiego drzewa nie ma do sprzedania. Po takim oświadczeniu kupił podpisany drzewo brzożowe, po które trzeba było jechać do 2. mil; jadąc dało się widzieć, że bliżej i drzewo sosnowe było w sągach i to bardzo wiele, wobec czego wynika, że ono już było sprzedane żydom a włościanom nie chciano go sprzedać.

Częstkowa sprzedaż odbywa się wogóle tylko według upodobania i humoru c. k. zarządcy.

Błażej Lach, chciał kupić sąg drzewa. Odpowiedziano mu, że jest tylko 280 sągów razem do sprzedania. Całemi dniami trzeba nieraz czekać na kupno i często i kilkakrotnie trzeba jeździć, gdy się spodoba c. k. zarządcy wyjechać czy to na termin do Niepołomic, czy gdzieindziej.

Prawo zbiórki w lesie należy również od łaski p. p. rewirowych. Kto się im wysługuje, ten ma zbiórke, inni nie mają.

Postępowanie takie, prócz już wskazanych ma jeszcze ten skutek, że nie mogą się doprosić sprzedaży, pod przymusem koniecznej potrzeby ten i ów postępkę się dopuszcza, biorąc samowolnie. Ludność najnieśluszniej w aktach sądowych figuruje za nałogowych złodziei.

Czas byłby najwyższy temu zapobiedz a to przez ustanowienie norm sprzedaży, że ludność miejscowa i okoliczna, potrzebująca drzewa na zaspokojenie własnych potrzeb, ma pierwszeństwo przed innymi kupcami, a sprzedaż cząstkowa pierwszeństwo przed hurtowną i powinna się odbywać co najmniej trzy razy w tygodniu przez cały dzień w dogodniejszych i bliższych miejscach.

Zapytujemy przeto Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego, czy mu wiadome są owe nadużycia i czy zechce je jak najrychlej usunąć, czyniąc zadość słusznym żądaniom ludności?

We Lwowie, dnia 6. kwietnia 1900.

Interpelant:

Wójcik

Hamorak, Dr. Bernadzikowski, Bojko, Milan, Styła, Średniawski, Krempla, Data, Potoczek, Warzecha, Klemensiewicz, Ostapczuk, Kramarczyk, Niebyłowicz, Nowakowski.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Zważywszy, że w czasie zasiewów rolnych na wiosnę i podczas jesiennych zbiorów z pola daje się czuć w kraju brak robotnika a skutkiem tego spóźniony bywa zasiew gruntów na szkodę rolników, a nadto, w czasie żniw wiele płodów rolniczych podczas niepogody psuje się w polu i zrządza w kraju wielkie szkody.

Zważywszy dalej, że powołanie rezerwistów i landwerzystów do ćwiczeń woj-

skowych w czasie zasiewów i zbiorów z pola szkodliwie oddziałuje na uprawy ekonomiczne, a właśnie dlatego, że ludność rolnicza a przeważnie właściciele gruntów lub ich synowie w tak ważnej dla rolnictwa porze muszą przez kilka tygodni ćwiczenia wojskowe odbywać, a skutkiem tego wiele gruntów pozostaje bez uprawy lub też nie należącej jest uprawionych, a przy zbiorach z pola brakuje sił roboczych, a właśnie tych, którzy na ćwiczeniach wojskowych pozostają i to jest powodem, że wiele ziemio-
płodów przy żniwach, zwłaszcza przy słotnej porze, psuje się w polu i czyni rolnictwu wielkie szkody.

Zważywszy na, koniec, że ćwiczenia wojskowe rezerwistów i landwerzystów, pochodzących z stanu rolniczego, i z wyjątkiem większych manewrów mogą się odbywać w porze wolniejszej od zajęć gruntowych, tym sposobem możnaby ułatwić korzystniejszą uprawę i uchronić rolnictwo od znacznych strat, jakie w czasie zbiorów polnych z powodu odbywających się w tej porze ćwiczeń wojskowych rok rocznie kraj dotykają, dlatego podpisani zapytują się czyli Wysoki c. k. Rząd zarządzi zmianę peryodycznych ćwiczeń wojskowych w tym kierunku aby rezerwiści i landwerzyści będący właścicielami gruntów lub synami tychże tylko w wolniejszej od pracy gruntowej w porze, a mianowicie w miesiącu maju, czerwcu i w pierwszej połowie lipca ćwiczenia wojskowe odbywali, — a w czasie zasiewów i zbiorów z pola do zwykłych ćwiczeń powołani nie byli.

Interpelant:
Warzecha

Kramarczyk, Krempa, Ostapczuk, Żardecki, Styła, Wójcik, Bojko, Średniawski, Niebyłowiec, Hamorak, Potoczek, Rotter, Soleski, Data, Szwed, Stojałowski, Dr. Bernadzikowski, Klemensiewicz, Cielecki.

I n t e r p e l a c y a

do Wysokiego c. k. Rządu we Lwowie.

Znana jest c. k. Rządowi sprawa organistów, była ona ona poruszona tu w Sej-

mie, na wiecach i zgromadzeniach, a nikt nie zaprzeczy, że był organistów wymaga naprawy.

Podpisani zapytują c. k. Rząd, czy się zajmuje tą sprawą? — i jak sprawa ta stoi w obecnej chwili?

We Lwowie dnia 9. kwietnia 1900.

Interpelant:
Warzecha

Kramarczyk, Krempa, Ostapczuk, Żardecki, Styła, Wójcik, Bojko, Średniawski, Niebyłowiec, Hamorak, Data, Potoczek, Szwed, Stojałowski, Dr. Bernadzikowski, Klemensiewicz.

I n t e r p e l a c y a

do Jaśnie Wielmożnego Pana c. k. Komisarza Rządowego.

Rzeka Czeremosz, rozgraniczająca dwa kraje koronne, Galicyę od Bukowiny, przepływając w dolnym swym biegu przez powiaty Kossowski i Śniatyński, aż do ujścia swego w Prucie, nie jest uregulowana.

Na tej nieuregulowanej części rzeki tyśiące kłoców w związanym stanie splawia corocznie towarzystwo akcyjne dla eksploatacyi drzewa, dawniej Götz & Comp. z własnych lasów w górach, z dóbr kameralnych i fundacyi skarbkowskiej. To samo czynią inni prywatni przedsiębiorcy.

Wskutek licznych serpentyn istniejących w nieuregulowanym biegu rzeki wyządzają powyż wymienieni przedsiębiorcy splawem drzewa nieobliczone szkody nadbrzeżnym mieszkańcom, usuwając i obrywając piaszczyste brzegi i torując drogę prądowi dzikiej górskiej rzeki, nieraz do śródka wsi i ogrodów nadbrzeżnych.

Skargi wnoszone kilkakrotnie przez mieszkańców nadbrzeżnych i gminy uszkodowane a poparte przez Wydział powiatowy Śniatyński — do c. k. Władz politycznych, autonomicznych i do Wysokiego

Sejmu, nie odniosły dotąd żadnego skutku, spław drzewa z gór na Czeremoszu, praktykuje się dalej ze szkodą i krzywdą ludności, a bez pociągania do odpowiedzialności przedsiębiorstw za szkody wyrządzone.

Podpisani zapytują przeto :

Czy Wysokiemu c. k. Rządowi wiadoma jest powyższa okoliczność i czy Wysoki c. k. Rząd nie wdroży jakich środków zaradczych w celu zapobieżenia szkodom wyrządzanym ludności nadbrzeżnej przez spław drzewa na Czeremoszu, względnie w celu spowodowania wynagrodzenia szkód już zaszytych.

We Lwowie dnia 9. kwietnia 1900.

Interpelant:
Krzysztofowicz

Schnell, Stadnicki, Sala, M. Torosiewicz, Czajkowski, W. Krański, E. Torosiewicz, Gnoiński, Cieński, Theodorowicz, Stecki, Klemens Dzieduszycki, Witosławski, Rozwadowski.

Sekretarz p. Stanisław Niezabitowski czyta :

I n t e r p e l a c y a

do J. Wgo Pana Komisarza Rządowego.

Dnia 1. kwietnia 1899, pociął p. Karola Hilicha ze Lwowa nadporucznik Władysław Raczyński, szablą w handlu korzennym A. Szkowrona w ten sposób, że zadał mu na głowie na czole i twarzy, po nad okiem, wreszcie na ręce kilka ran, które zaprzysięgli lekarze uznali za ciężkie skaleczenia ciała, niebezpieczne dla zdrowia i życia p. Hilicha, a powodujące nieudolność jego do pracy więcej niż przez 20 dni.

Spodziewné się tedy należało, że zbrodnia ta surowo będzie ukarana, przykładnie i ludności bezbronnej daną będzie pewność, że za ogromnej ofiary podatkowe, utrzymywania armia ma inne przeznaczenie, a nie rozbijanie obywateli.

Stało się inaczej. Na skargę swoją uczynioną do kompetentnej władzy wojskowej, otrzymał p. Hilich taką odpowiedź: „Zawiadamia się pana, że dochodzenia sądu wojskowego przeciw nadporucznikowi Władysławowi Raczyńskiemu wykazały, że zrobiony przezeń użytek z broni dnia 1. kwietnia 1899 w lokalu publicznym odpowiadał postanowieniom §. 114 lit. d. wojskowej ustawy karnej, a więc za usprawiedliwiony uznany być musiał. Wobec tego dalsze dochodzenia zostały zastanowione.“

A więc jak z tego wynika, może wojskowy bezkarnie przeciąć szablą człowieka bezbronnego, byleby potrafił zasłonić się, względami na jakieś tam postanowienia honorowe kodeksu wojskowego. Pokaleczony nie ma możności dochodzenia swej krzywdy niewątpliwej.

Kiedyż nareszcie c. k. Rząd przeprowadzi zmianę ustaw karnych wojskowych w tym duchu, aby one nie stały w sprzeczności z ustawami dla osób cywilnych i nie chroniły morderczych napadów; kiedyż nareszcie wzbronionem będzie wojskowym używać broni przeciw bezbronnej ludności.

Lwów dnia 10. kwietnia 1900.

Interpelant.
Fr. Krempa

Data, Milan, Winniczuk, Potoczek, Styła, Bojko, Średniawski, Wójcik, Żardecki, Wazrecha, Bernadzikowski, Ostapczuk, Nowakowski, Soleski.

I n t e r p e l a c y a

posła Krempy i tow. do Jaśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego w sprawie niezatwierdzenia od trzech lat wyboru zwierzchności gminnej w Brzezynie powiatu Ropczyckiego.

W gminie Brzeziny odbyły się wybory radnych 5. kwietnia 1898 roku. Następnie w dniu 29. kwietnia 1898 odbyły się wybory zwierzchności gminnej w cał-

kiem legalny sposób; przeciw którym wnieśli niektórzy członkowie starej rady gminnej protest, który dotychczas ani załatwiony nie został, ani nowo wybrana Zwierzchność gminna wprowadzenia w urzędowanie doczekać się nie może.

Wszelkie zapytania w Starostwie, urgencya do Lwowa do Namiestnictwa o przyspieszenie zatwierdzenia wyboru zwierzchności gminnej na nic się nie zdają.

Dziwnem jest, że od roku 1898 dotychczas nie załatwiono spraw wyborczych i już trzy lata stara rada gminna na niekorzyść tejże gminy urzęduje.

Wobec czego podpisani zapytują Jąśnie Wielmożnego Pana Komisarza Rządowego, dlaczego od trzech lat zalega ta sprawa wyborcza w Namiestnictwie i czy nie należałoby już do zatwierdzenia wyboru zwierzchności gminnej w Brzezinach przystąpić.

Lwów dnia 10. kwietnia 1900.

Interpelant:

Franciszek Krempa

Data, Milan, Bernadzikowski, Winniczuk, Potoczek, Styła, Bojko, Ostapezuk, Nowakowski, Warzecha, Żardecki, Wójcik, Średniawski, Soleski.

Interpelacya

do Jąśnie Wielmożnego Pana Komisarza rządowego.

Sprawa monopolu wódczanego jest sprawą piekącą. Propinacya kończy się z końcem roku 1900, był czas, kiedy c. k. Rząd nosił się z myślą wprowadzenia monopolu wódczanego jeszcze przed skończonym ostatnim terminem propinacyi.

Przeto podpisani zapytują c. k. Rząd jakie jest obecne zapatrywanie c. k. Rządu na tę sprawę?

Lwów dnia 9. kwietnia 1900.

Interpelujący:

Data

Kramarczyk, Bernadzikowski, Krempa, Bojko, Milan, Wójcik, Szwed, Potoczek, Żar-

decki, Winniczuk, Warzecha, Średniawski, Niebysłowicz, Okuniewski, Ostapezuk.

Sekretarz p. Urbański czyta:

Wniosek

o włościach rentowych.

Rozdział I.

Włościński Bank rentowy.

§. 1. Przy Banku krajowym otworzony będzie osobny oddział pod nazwą: „Włościński Bank rentowy“, za poręką kraju.

§. 2. Zadaniem włościńskiego Banku rentowego będzie organizacya i udzielanie kredytu rentowego dla włości rentowych,

Kredyt osobisty i czysto hipoteczny nie leżą w zakresie „włościńskiego Banku rentowego“.

Rozdział II.

Renta i włości rentowe.

§. 3. Włością rentową nazywać się będzie takie gospodarstwo włościńskie, na którym będzie ciążył obowiązek opłacania pewnej rocznej kwoty do Banku na wyposażenie spadkobierców. Kwota ta, odpowiednia do wartości gospodarstwa nazywać się będzie „rentą ubezpieczenia“.

„Rentą pożyczkową“ zaś nazywać się będzie ta roczna opłata, którą spłacać się ma pożyczka wzięta naprzód, na wyposażenie spadkobierców, albo na założenie włości rentowej“.

§. 4. Renta ubezpieczenia dać ma tę korzyść, że każde dziecko, które się urodzi właścicielowi włości rentowej, zyskuje prawo wyposażenia przez włościński Bank rentowy, gdy dożyje pewnego wieku (na sposób ubezpieczeń życiowych).

Rozdział III.

Związek włości rentowych.

§. 5. Włości rentowe oraz ich właściciele tworzą jeden „Związek włościński

rentowy". Warunki przyjęcia do Związku włości rentowych są:

1) własność odpowiednia: zaokrąglona (skomasowana) i zabudowana, albo tak urządzić się mająca;

2) właściciel odpowiedni, t. j. taki; którego węzy rodzinne łączą, albo łączyć mogą z włością krajowem;

3) obowiązek opłaty włościąńskiej renty (§. 3.) i zastosowanie się do innych przepisów tego prawa.

§ 6. Dopóki posiadłość włościąńska trwa w związku włości rentowych, zniesienie samodzielności gospodarczej i podział włości rentowej, jakoteż odsprzedaż jej części, może nastąpić tylko za zezwoleniem Władzy włościąńskiej Związku rentowego.

(Dosłownie z §. 4. pruskiej ustawy o włościach rentowych z roku 1891).

§. 7. Włość rentowa będzie wykreślona ze związku włości rentowych:

a) gdy posiadłość, albo jej właściciel nie odpowiada warunkom (§. 5.);

b) gdy właściciel tego żąda i zobowiązania swoje płaci (§. 12).

Rozdział IV.

Zakładanie włości rentowych.

§. 8. Włości rentowe założone być mogą w następujący sposób:

1) przez przyjęcie już gotowego gospodarstwa włościąńskiego do włości rentowych;

2) przez kupno gruntu z większego obszaru (parcelację) i przemianę na włość rentową, za pośrednictwem włościąńskiego Banku rentowego;

3) przez dokupno i komasację, również przy takim pośrednictwie;

4) przez podział lub okrojenie włości rentowej za pozwoleniem Związku (§. 6.).

Które miejsca i okolice nadają się do zakładania włości rentowych, a które nie, n. p. okolice w pobliżu większych miast i kiedyś może fabryk, to należy do roztropnego rozpatrzenia Władz kierujących tą sprawą.

§. 9. Prawne przepisy przy zakładaniu włości rentowych są:

1) na koszt powstające przy założeniu włości rentowej ustanowioną będzie kwota ryczałtowa;

2) gdy włość rentowa powstaje przez parcelację, albo inne kupno, kosztą ponoszą po połowie sprzedawca i kupujący;

3) włość rentowa, powstająca przez parcelację, musi być założoną bez długu tego gruntu, od którego się ją odłącza;

4) gdy nie, ma przeszkody na założeniu włości rentowej, Kuratora każe sporządzić i zatwierdzić kontrakt, i zatwierdzony doręczy Sądowi. Sąd zaś po ostatecznem załatwieniu odda go do tabuli, gdzie będzie zanotowany pakt, że to jest włość rentowa. (Nazywa się tu „Kuratoryą“ to, co w Prusach: „Komisya generalna“).

Rozdział V.

Kredyt rentowy.

§. 10. Włościąński Bank rentowy może udzielić pożyczki w następujących wypadkach:

a) na spłatę spadkobierców z gospodarstwa włościąńskiego, które należy do związku włości rentowych;

b) na założenie włości rentowej przez kupno, oraz na zaokrąglenie jej przez dokupno i komasację;

c) na pierwsze urządzenie włości rentowej przez postawienie budynków mieszkalnych i gospodarczych.

§. 11. Pożyczka rentowa spłaca się rentą pożyczkową, kapitał wraz z procentem:

a) po 5¹/₂ od sta w okresie 34¹/₂ lat (sposób rosyjski).

b) po 4¹/₂ od sta w okresie 56 lat, (sposób pruski).

§. 12. Pożyczka rentowa nie może być przez Bank wypowiedziana. Jeżeli jednak nastąpić ma wyłączenie ze związku włości rentowych, (§. 7), Bank ma prawo żądać natychmiast zwrotu pożyczki, albo jej niespłaconej reszty.

Korzyści włości rentowych.

1. Ubezpieczenie spadkobierców (§. 4).
 2. Tani i odpowiedni kredyt włościński (§. 11).
 3. Gospodarstwo nie musi być dzielone i nie musi pozostać niepodzielne (§. 7).
 4. Wyposażony spadkobierca przy pomocy otrzymanego spadku i pożyczki może sobie założyć własną włość rentową (§. 10).
 5. Ułatwienie postępowanie praw (§. 9).
 6. Ziemia jest ubezpieczona przed przechodzeniem w obce ręce (§. 5. p. 2).
- Lwów dnia 10. kwietnia 1900.

Wnioskodawca:
Potoczek.

Krempa, Szwed, Klemensiewicz, Warzecha, Milan, Styła, Data, Winniczuk, Ostapeczuk, Kramarczyk, Wójcik, Bednarski, Olpiński, Średniawski, Niebyłowiec, Stojałowski, Żardecki, Okuniewski, Hamorak.

Interpelacya

do c. k. Rządu we Lwowie.

Ludność mieszkająca w pobliżu lasów rządowych Niepołomickich skarży się, że lasy wykupują żydzi a ludność nie może dokupić się drzewa.

Ponieważ tego rodzaju gospodarka rządowa nie odpowiada celowi tych dóbr,

które są narodowemi i skargi musiały dojść do c. k. Wysokiego Rządu.

Przeto podpisani zapytują c. k. Rząd, co zostało zarządzone, aby takiej gospodarce kres położyć.

Lwów dnia 9. kwietnia 1900.

Interpelujący:
Data w. r.

Kramarczyk, Dr. Bernadzikowski, Krempa, Bojko, Milan, Wójcik, Szwed, Winniczuk, Potoczek, Żardecki, Warzecha, Średniawski, Niebyłowiec, Okuniewski, Ostapeczuk.

Interpelacya

do Wysokiego Wydziału krajowego.

Rząd węgierski zamierza wybudować na Spiżu kolej, celem połączenia w tej stronie kolei węgierskich z kolejami galicyjskimi.

Połączenie to ma nastąpić tym razem już stanowczo w Nowym Targu z nowo otwartą koleją Chabówka-Zakopane. Ó ile wiadomo, istnieją trzy projekty tej kolei. Jakakolwiek w wyborze z tych trzech projektów zapadnie decyzya, co ma niebawem nastąpić, pewna część tej kolei musi przechodzić przez terytoryum galicyjskie. Dla powiatu nowotarskiego oraz dla kraju byłaby najkorzystniejsza kolej przekraczająca granice kraju w Czorszynie, a przechodząca w dalszym ciągu przez Maniony, Huby, Dębno, Harklowę, Łopusznę, Ostrowsko, Waksmund do Nowego Targu. Kolej ta w przeciwieństwie do innych projektowanych, przecinałaby powiat na najdłuższej przestrzeni (koło 20 km.) otwarłaby przystęp do uroczych Pienin a nadto wpłynęłaby w wysokim stopniu na rozwój Szczawnicy, zbliżając ją o 20 klm. do kolei. Z Czorszyna możnaby w przyszłości poprowadzić kolej na Krościenko, Szczawnicę do Piwnicznej (stacyi kolei tarnowsko-lełuchowskiej) przezco nietylko Szczawnica miałaby kolej na miejscu, lecz stworzyłoby

się najbliższe połączenie naszych zdrojowisk jak Rabka, Zakopane, Szczawnica, Żegiestów, Krynica i t. d. coby niepomiernie wpłynęło na ich dalszy rozwój.

Podpisani wobec ważności sprawy, zapytują tedy Wysoki Wydział krajowy, czy Mu znane są powyższe projekty i czy nie byłby skłonnym nawiązać rokowania w tej sprawie z rządem węgierskim, celem uzyskania dla kraju jak najkorzystniejszego połączenia?

Interpelant:

Dr. J. Bednarski

Jabłoński, E. Michałowski, Dr. Bernadzickowski, Karatnicki, Potoczek, Karol Dzeduszycki, Binder, Średniawski, Milan, Sala, Zardecki, Dworski, Rayski, Michalski.

Marszałek oznajmia, iż pierwsze czytanie wniosku p. Potoczka umieścić na po-

rządki dziennym jednego z następnych posiedzeń, interpelacye wystosowane do p. Komisarza rządowego, odstąpi temuż, a ostateczną interpelacyę udzieli Wydziałowi krajowemu.

Marszałek udziela głosu p. Stadnickiemu.

Przemawia p. Stadnicki i wnosi by przydzielone komisji gospodarstwa krajowego petycyę Ls: 700, 1083, 1084, 1311, 1390 odstąpić komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała wniosek p. Stadnickiego.

Marszałek zamyka posiedzenie oznaczając następne na dzień 11. kwietnia 1900 roku godzinę 10 rano i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia g. 3 m. 45 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Andrzej Potocki w. r.

Stanisław Niezabitowski w. r.